

TULEVAISUUDEN TUTKIMUSKESKUS MUKANA THE NEW CLUB OF PARISIN TOIMINNASSA

Tulevaisuuden tutkimuskeskus on aktiivisesti mukana kehittämässä analyttisiä välineitä ja käytäntöjä kansainväliseen päätöksentekoon. Yhtenä erinomaisena esimerkkinä tästä on yhteistyö The New Club of Parisin (NCP) kanssa. NCP on vuonna 2005 perustettu kansainvälinen organisaatio, jonka tarkoituksena on tukea kansakuntia, alueita ja kaupunkeja tieto- ja innovaatiopääomansa kehittämisessä ja hyödyntämisessä. Tietopääoma taloudellisen tuottavuuden lähteenä on sekä mikro- että makroekonominen haaste, johon The New Club of Paris on sitoutunut vastaamaan.

The New Club of Paris kokoaa yhteen kansainväliset tietopääoman ja tietotalouden huippunimet. Sen jäseneksi kutsutaan henkilöitä, joiden tieteellinen työ tai muu erityisasiantuntemus tukee NCP:n missiota. Hallituksen puheenjohtajana toimii tietopääomatutkimuksen grand old man, professori Leif Edvinsson. Tulevaisuuden tutkimuskeskuksen tutkimusprofessori Pirjo Stähle kutsuttiin NCP:n jäseneksi vuonna 2006 ja sen hallitukseen toukokuussa 2009.

Round Table kokoaa kansalliset vaikuttajat saman pöydän ääreen

NCP:llä on useita kansainvälisiä toimintakonsepteja. Yksi tärkeimmistä on Round Table (RT), joka kokoaa kansainväliset tutkijat ja korkean tason kansalliset vaikuttajat saman pöydän ääreen luomaan näkemystä maan tilanteesta ja tulevaisuuden kehityspoluista. RT sisältää tutkijoiden paneutumisen maan tilanteeseen runsaan aineiston pohjalta, lyhyet esityksen päivän aikana sekä päivän keskustelun kiteyttämisen raportiksi, jossa julkaistaan myös tutkijoiden kirjoittamat artikkelit. RT on toteutettu tähän mennessä Suomessa, Marokossa ja Itävallassa. Uudet RT:t ovat suunnitteilla Malesiaan ja Kiinaan. Pirjo Stähle toimittama Suomen Round Table -raportti Five Steps for Finland's Future (Tekes Technology Review 202/2007) on levinnyt ympäri maailmaa ja saanut runsaasti huomiota.

Future Center ympäristönä luovalle ja kollektiiviselle ongelmanratkaisulle

The New Club of Parisin toinen menestyksenkäs konsepti on Future Center (FC), jonka tavoitteena on luoda ratkaisuja yhteiskuntien konkreettisiin ongelmiin ruohonjuuritasolla. FC on yhteiskunta- ja organisaatioympäristönsä kytkeytyvä, fyysinen ja metodologinen tila, joka tarjoaa fasilitoidun ympäristön luovalle, kollektiiviselle ongelmanratkaisulle. Tällä hetkellä maailmassa on noin 30 toimivaa Future Centeriä. Viime elokuussa NCP:n edustajat kävivät esittelemässä konseptia Helsingin johdolle, mikä herätti suurta innostusta. Pirjo Stähle on jatkanut asian kehittelyä Helsingin kaupungin elinkeinojohtaja Eero Holsilan ja strategiaojohtaja Marko Karvisen kanssa. Tällä hetkellä suunnittelutyössä on mukana useita kehittäjätahoja ja yhteisenä tavoitteena on saada toimiva Future Center Helsinkiin.

Lisätietoja NCP:n toiminnasta: www.the-new-club-of-paris.org tai pirjo.stahle@tse.fi.

VIIMEISIMMÄT JULKAISUT

- Hietanen, Olli (2009) Matkailun ja elämystuotannon osaamiskeskusohjelman tulevaisuuskoulutus. Yhteenveto alueellisten koulutusverkostojen menetelmistä ja tuloksista. Tutu-julkaisu 3/2009. 53 s.
- Luukkanen, Jyrki – Vehmas, Jarmo – Karjalainen, Anne & Panula-Ontto, Juha (2009) Energiaskenaarioita vuoteen 2050. Katsaus energia-alan haasteisiin, mahdollisuuksiin ja vaikutuskeinoihin. TUTU-ejulkaisu 11/2009. 62 s.
- Inkinen, Sam & Kaivo-oja, Jari (2009) Understanding Innovation Dynamics. Aspects of Creative Processes, Foresight Strategies, Innovation Media, and Innovation Ecosystems. FFRC eBooks 9/2009. 57 p.
- Hietanen, Olli – Ahvenainen, Marko – Lauttamäki, Ville & Nurmi, Timo (2009) Poliisiammattikorkeakoulun tulevaisuusverstaas. Loppuraportti. TUTU-ejulkaisu 8/2009. 56 s.

TULEVAT TAPAHTUMAT

Seuraava Radical Futures -foorumi järjestetään Helsingissä 18.3.2010, klo 13–16. Foorumilla kuullaan professori Peter Pawlowskyn inspiroiva esitys "High Performance Teams". Mikä tekee projektista tai työryhmästä ylivoimaisen? Löytyykö innovatiivisten huipputimien taustalta yhtenäisiä toimintamalleja? Voiko huippu-suorituksiksi oppia?

Radical Futures on verkosto yrityksille, jotka ovat kiinnostuneita tulevaisuuden ennakoinnista ja tulevaisuuden mahdollisuuksien innovatiivisesta hyödyntämisestä. Lisätietoja: www.radicalfutures.fi.

UUSIA HANKKEITA

Tulevaisuuden tutkimuskeskus toteuttaa vuosina 2009–2012 "Osallisuuden luova voima" -tutkimus- ja kehittämishankkeen, jonka tavoitteena on juurruttaa Turku 2011 -kulttuuripääkaupungin hyviä käytäntöjä ja uusia toimintatapoja alueen tulevaisuuteen.

Eri tapahtumien, hankkeiden ja toiminnan ideoijat ja tekijät osallistetaan jatkamaan työtään. Heitä kannustetaan etsimään uusia väyliä ajatusten, toimien ja toimintamallien toteuttamiselle pitkälle tulevaisuuteen myös varsinaisen juhluvuoden jälkeen. Samalla kaupunkilaisia aktivoidaan tulemaan mukaan, verkostoitumaan ja ottamaan vastuuta kaupungin kulttuurin rakentamisesta. Tarkoituksena on muodostaa luovia kulttuurin toimintaryhmiä, jotka tekevät tulevaisuutta yhdessä.

Hankkeen vastuullisena johtajana toimii keskuksen erikoistutkija, FT Katriona Siivonen.

NCP:n edustajat kävivät lokakuussa tutustumassa myös Tulevaisuuden tutkimuskeskuksen Luova tulevaisuustila -hankkeeseen ja sen kirjastosovellukseen. Kuvassa (vas.) Pirjo Stähle, Hank Kune, Leif Edvinsson ja Sirkka Heinonen.

DELFOI-GURU MURRAY TUROFF VIERAILULLA SUOMESSA

Millennium-hankkeen Helsinki-noodi järjesti marraskuun alussa Millennium Forumin aiheesta "Asiantuntijat tulevaisuuden tietäjinä?". Tilaisuuden tarkoituksena oli levittää tietoa globaalin Millennium-hankkeen tuloksista, tutustuttaa osallistujat ennakkoinnin asiantuntijamenetelmiin ja perehdyttää heidät syvällisesti asiantuntijatiedon hyödyntämiseen ennakkoinnissa.

Tilaisuuden pääpuhujaksi oli kutsuttu New Jersey Institute of Technologyn emeritus professori Murray Turoff, joka luennoi aiheesta "The Delphi Method: Why do it? How to do it?".

Professori Turoff on tulevaisuudentutkimuksessa paljon käytetyn Delfoi-menetelmän alkuperäisiä kehittäjiä. Hän on kirjoittanut muun muassa menetelmän klassikkoteoksen "The Delphi Method: Techniques and Applications" yhdessä Harold A. Linstonen kanssa. Jo vuonna 1975 ensimmäisen kerran julkais-

tun teoksen verkkoversio löytyy osoitteesta: <http://is.njit.edu/pubs/delphibook>.

Delfoi-menetelmä – miksi ja miten?

Turoff on viime vuosina keskittynyt kehittämään Delfoi-menetelmää ongelmanratkaisun ja innovaatioiden synnyttämisen suuntaan. Tässä apuvälineenä ovat toimineet virtuaaliset oppimisympäristöt, joiden kehittämisessä Turoffin kumppanina on toiminut hänen vaimonsa, sosiologian tohtori Roxanne Hiltz.

Millennium Forumissa käytiin keskustelua sekä Delfoi-menetelmän perusteista että uusien viestintäteknologioiden mahdollisuuksista helpottaa ja tehostaa usein aikaavievää Delfoi-tutkimusta.

Professori Turoff antoi suomalaisille tulevaisuudentutkijoille myös käytännönvinkkejä akuutteihin tutkimusongelmiin. Hän käsitteli muun muassa aina ajankohtaista panelistien sitouttamisen ongelmaa. Delfoi-tutkimuksen

yleisenä ongelmana on saada vastaukset kaikilta panelisteilta myös viimeisillä kierroksilla. Turoff on pitänyt toimivana ratkaisuna esimerkiksi erilaisten sosiaalisten tilaisuuksien järjestämistä, joissa vastaajat pääsevät tapaamaan toisiaan ja mahdollisesti tutkittavana olevan aiheen kannalta keskeisiä päättäjiä.

Kuvassa (vas.) Millennium Forumin avannut Helsingin yliopiston kansleri Ilkka Niiniluoto, Millennium-hankkeen Helsinki-noodia edustavat Sirkka Heinonen ja Osmo Kuusi sekä Murray Turoff.

Tulevaisuudentutkimuksen menetelmät kiinnostavat julkishallintoa sekä yritysmailmaa

Helsingin yliopistossa järjestetty Millennium Forum keräsi salin täyteen Delfoi-menetelmästä kiinnostuneita.

Helsinki-noodin päävastaussa vuonna 2009 oleva puheenjohtaja, professori Sirkka Heinonen järjesti professori Turoffille monipuolisen vierailuohjelman Suomessa. Turoff kävi luennoimassa Millennium Forumin päätapahtuman lisäksi myös eduskunnan tulevaisuusvaliokunnassa, Turun kaupakorkeakoulussa, Tulevaisuuden tutkimuksen seurassa sekä Nokialla.

Menetelmäkehitys jatkuu

Delfoin kehittäminen yhtenä tulevaisuudentutkimuksen käytetyimmistä menetelmistä jatkuu edelleen. Delfoita sekä muita menetelmiä on mahdollista opiskella seuraavan kerran tammikuussa 2010 käynnistyvillä Tulevaisuudentutkimuksen Verkostoakatemia kursseilla, joista löytyy lisätietoa osoitteessa www.tvanet.fi.

Kotimaiselle Delfoi-kehittäjäyhteisölle on perustettu Otavan Opistoon oma avoin verkkosivustonsa. Lisäksi Opisto järjestää säännöllisesti menetelmäkoulutusta ns. Delfoi-pajoina.

Otavan Opiston kuvaama taltiointi Millennium Forumista on nähtävissä osoitteessa www.viddler.com/explore/otavanopisto/videos/43/. Lisäksi Forumista voi lukea lisää Tulevaisuuden tutkimuksen seurauksen Futura-lehden vuoden lopulla ilmestyvästä metodiaiheisesta teemanumerosta 4/2009.

TULEVAISUUSMENETELMÄT TUTUIKSI

Delfoi on haastattelu- tai kyselymuotoinen tekniikka, jossa strukturoidun vuorovaikutusprosessin avulla kootaan asiantuntijapaneelin jäsenten tieto ja oletukset jostain tutkittavasta ilmiöstä. Luonteeltaan Delfoi voi olla sekä laadullista tutkimusta että määrällistä tutkimusta. Erityisen hyödyllinen menetelmä on silloin, kun tutkittava ilmiö on kompleksinen tai halutaan tutkia jotain arkaluontoista asiaa.

Anttiin Kreikasta nimensä saaneen Delfoi-menetelmän kehitti yhdysvaltalainen Olaf Helmer RAND-yhtiössä 1950- ja 1960-luvuilla. Alun perin menetelmää käytettiin erityisesti sotilasstrategioiden laatimisessa. Delfoi-prosessin tarkoituksena oli määrittää asiantuntijoiden avulla jonkin erityisen ilmiön

tulevaisuus. Päämääränä oli saavuttaa konsensus kierrättämällä mielipiteitä paneelissa niin monta kertaa, että lopulta kaikki ajattelivat samalla tavalla.

Aluksi Delfoihin suhtauduttiin myönteisesti, mutta vähitellen tuloksia ruvettiin tarkastelemaan kriittisemmin. Delfoita arvosteltiin voimakkaasti 1970-luvulla erityisesti siitä, että se tuotti liian "helppoja" tuloksia.

Konsensusajatus on itsessään vieras tulevaisuudentutkimukselle. Ensinnäkään tulevaisuudentutkimuksessa ei oleteta, että kenelläkään voisi olla varmaa tietoa tulevaisuudesta. Toiseksi konsensusajattelu johtaa siihen, että mahdollisia tulevaisuuksia on vain yksi. Peruslähtökohta on kuitenkin, että on monia mahdollisia tulevaisuuksia, joista yksi toteutuu. Haaste on selvittää eri vaihtoehto-

jen todennäköisyyden tasot.

Kritiikin johdosta Delfoi unohtui lähes 20 vuodeksi. 1980-luvulla kuitenkin jotkut tutkijat palasivat kehittämään sitä. Harold A. Linstonen ja Murray Turoffin kehitystyön pohjalta menetelmä nousi uudestaan suosituksi. Suomessa Delfoin kehittämiseen on tarttunut erityisesti Osmo Kuusi.

Nykydelfoissa korostetaan uuden ja erilaisen tiedon nostamista muiden asiantuntijoiden kommentoitavaksi. Delfoin avulla myös sellaiset asiantuntijat, jotka eivät ole alalla kovin kokeneita tai joiden ääni ei syystä tai toisesta kuulu, saavat omat mielipiteensä ja tietonsa julki muiden tietoon. Samalla yksi tärkeimmistä nykydelfoin piirteistä on sen kyky paljastaa hiljaista tietoa.

YHTEISTYÖ OTAVAN OPISTON KANSSA

Tulevaisuuden tutkimuskeskus kehittää edelleen jo pitkään jatkunutta työtä myös vapaan sivistystyön saralla yhdessä Otavan Opiston kanssa. Otavan Opisto on v. 1892 perustettu, ns. grundtvigilainen kansanopisto, joka on erikoistunut kestävän kehityksen teemoihin ja samalla se on ollut, ja on edelleen, edelläkävijä verkko-oppimisen ja yhteisöllisen verkoston kehittäjänä Suomessa.

Delfoi-pajat ohjaavat tutkijoiden ja asiantuntijoiden työtä

Keskuksen ja Otavan Opiston yhteistyön perustana toimivat erityisesti tulevaisuustyöpajat. Pajoja järjestetään opistolla kaksipäiväisinä kerran kuussa, ja niihin voi osallistua joko paikan päällä tai verkossa. Rinnakkain on useita teemoja Delfoi-menetelmästä verkkopedagogikkaan ja ilmiöpohjaisesta oppimisesta mediaan.

Tulevaisuuden tutkimuskeskuksen asiantuntijat ovat erityisesti mukana tutkimukseen keskittyissä Delfoi-pajoissa niin asiantuntijoina kuin tutkijoinakin. Opistossa kehitetyssä eDelfoi-verkko-ohjelmassa sekä delfoi-pajoissa on mukana jo lähes 300 tutkijaa eri yliopistoista ja ammattikorkeakouluista. Tutkimusteemat vaihtelevat mm. käsityön tulevaisuudesta työn muutokseen, lääkitysturvallisuudesta terveydenhuollon priorisoinnin haasteisiin, lasten taideopetuksesta regulaation vaikutuksiin matkapuhelinoperaattorien liiketoiminnassa, ym. Pajoissa käydään läpi tutkijoiden töitä, seurataan projektien edistymistä ja ohjataan tutkijoita perinteisten tutkijaseminaarien mukaisesti.

Mukaan Delfoi-pajoihin ja menetelmää oppimaan löytää tiensä yhä useampi sellainen opinäytetyöntekijä ja nuori tutkija, joka ei syystä tai toisesta tunne löytävänsä riittävää ohjausta tulevaisuudentutkimuksen alaan kuuluvalla työllään omasta oppilaitoksestaan. Tulevaisuudentutkimuksen asiantuntijoina pajoissa toimivat Otavan Opiston johtaja Hannu Linturi ja Tulevaisuuden tutkimuskeskuksen vanhempi tutkija Anita Rubin.

Monipuolista yhteistyötä lukio-opetuksesta sivistysbarometriin

Pajatyoiskelyn lisäksi keskus on ollut mukana tarjoamassa tulevaisuudentutkimuksen lukio-tasoisia verkkokursseja Otavan Opiston Nettilukioon, jossa opiskelee yli 500 opiskelijaa. Lisäksi osallistumme yhdessä EU:n 7. puiteohjelman hakuun edistään Opistossa kehitettävää ilmiöpohjaisen oppimisen tutkimusta.

Keskuksen ja Opiston välistä yhteistyötä tiivistää entisestään syksyllä 2009 käynnistynyt Sivistysbarometri-hanke, joka toteutetaan Opiston eDelfoi-ohjelmalla. Barometri tehdään yhteistyössä Demos Helsingin ja opetushallituksen kanssa ja sen tarkoituksena on tuottaa asiantuntija-arvioita opetushallituksen opetussuunnitelmatyötä varten. Prosessin yhteydessä rakennetaan lisäksi jatkuvaluonteinen barometrityökalu.

Lisätietoja Otavan Opiston menetelmäpajoista: <http://paja.internetix.fi>, eDelfoi-ohjelmasta: <http://www.edelphi.fi> sekä verkkoympäristöstä: <http://edelfoi.ning.com>.

TULEVAISUUDENTUTKIJAT MUKANA KÖÖPENHAMINASSA

Tämän Futuurin jo ollessa painossa on Kööpenhaminan ilmastokokous juuri alkamassa. Yhteisymmärrys maiden välillä puuttuu vielä teollisuusmaiden päästövähennystasosta, suurten kehitysmaiden hillintätoimista, maankäytön kysymyksistä, rahoituspaketin suuruudesta, rahoituksen keruumekanismista, rahoituksen tasapuolisesta hallintoratkaisusta, sekä Kööpenhaminan sopimuksen laillisesta muodosta.

Tulevaisuuden tutkimuskeskus on osallistunut tarkkailijana YK:n ilmasotopimuksen kokouksiin jo reilun vuosikymmenen ajan. Kööpenhaminan kokouksessa tutkijat Sylvia Karlsson ja Antto Vihma seuraavat neuvottelujen edistymistä kansainvälisen politiikan näkökulmasta, erityiskohteenaan kehitysmaablokin sisäiset jännitteet ja koordinointi. Tutkija Venla Kinnunen puolestaan seuraa kokouksessa ilmastoratkaisujen vaikutuksia kehitysmaiden energiapolitiikkaan Kaakkois-Aasian alueella.

PSYKOLOGISTA ILMASTONMUUTOS-VASTARINTAA

Toiveet ja odotukset Kööpenhaminan ilmastokokousta kohtaan ovat kutistuneet samassa tahdissa kuin aika ennen kokousta on huvennut. Jo marraskuussa näytti siltä, että kokouksessa todennäköisesti sovitaan vain yleisistä periaatteista, joiden perusteella jatketaan myöhempiä yksityiskohtaisia neuvotteluja.

Voi toisaalta olla, että sekin on parempi, kuin jos sitoutumisen pelossa käynnistettäisiin poliittinen huutokauppa päästörajoituksista. Siinä kilpailussa toistaiseksi paraskin tarjous on varsin vaiu. Esimerkiksi EU:n ilmastotavoitteita 20 prosentin päästövähennyksistä tai edes mahdollista 30 prosentin päästövähennystä vuoteen 2020 mennessä ei nimittäin voi sanoa ainakaan liian kunnianhimoiseksi.

Uusia tutkimustuloksia ilmastomuutoksen etenemisestä saadaan päivittäin ja ne kertovat, että muutos etenee koko ajan aiempia arvioita nopeammin. Jotta maapallo voitaisiin säilyttää sellaisena, mihin elämä täällä on sopeutunut, olisi meidän päästävä jo vuonna 2050 hiilineutraaliin talouteen.

Engelman vakavuus on tiedossa. Silti edelleen aikaa kuluu väitelyyn siitä onko meillä sataprosenttinen varmuus ihmisen aiheuttamasta ilmastomuutoksesta vai ei. IPCC:n tutkijoiden mukaan voidaan olla lähes 90 prosenttisesti varmoja siitä, että ihmisen toimet ovat aiheuttaneet ilmiön. Kuinka moni meistä lähtisi lennolle, jos yhdeksän teknikkoo kymmenestä kertoisi lentokoneen olevan niin heikossa jamassa, että se putoaa kesken matkan?

Haluttomuus ryhtyä oikeisiin toimiin on käsittämätöntä – varsinkin, kun tiedossa ovat jo pitkälti keinot ja tekniikat, joilla muutos voidaan toteuttaa, ja samalla uuden teknologian avulla parantaa myös elämänlaatua. Selitys toimettomuudelle löytyy psykologiasta. Osa käyttäytymismalleistamme vastustaa sitkeästi muutoksia ja loputkin muuttuvat vain hitaasti. Ongelma on vain siinä, että meillä ei enää ole aikaa.

Sirpa Pietikäinen
Eurokansanedustaja

Lähtettäjä:
Tulevaisuuden tutkimuskeskus
Turun kauppakorkeakoulu
Rehtorinpellonkatu 3
20500 TURKU
tutu-info@tse.fi
www.tse.fi/tutu

Tulevaisuuden tutkimuskeskus on Turun kauppakorkeakoulun erillislaitokseksi v. 1992 perustettu asiantuntijaorganisaatio, joka tarjoaa asiakkailleen ajantasaista, käytäntöön sovellettavaa tulevaisuudentutkimuksen asiantuntemusta. Turussa, Helsingissä ja Tampereella sijaitseissa toimipisteissä työskentelee yli 50 henkilöä.

Futuuri on Tulevaisuuden tutkimuskeskuksen asiakastiedote, joka ilmestyy neljä kertaa vuodessa.

Julkaisija

Tulevaisuuden tutkimuskeskus
Turku • Helsinki • Tampere
www.tse.fi/tutu

Tilaukset, peruutukset ja osoitteenmuutokset

tutu-info@tse.fi, puh. (02) 481 4530

Futuurin toimituskunta

Anne Arvonen, Juha Kaskinen, Ville Lauttamäki, Piia Leppänen, Sofi Salonen, Katriina Siivonen ja Antto Vihma.

Taitto

Anne Arvonen

Painopaikka

Erweco Painotuote Oy

Painosmäärä

700 kpl

ISSN 1795-9462

SECURITY IN FUTURES – SECURITY IN CHANGE

3.–4.6.2010, Turku

www.futuresconference.fi/2010

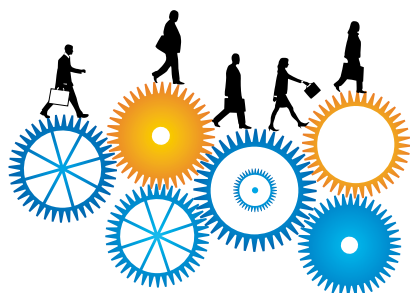
MILTÄ NÄYTTÄÄ TYÖELÄMÄ TULEVAISUUDESSA?

Intemetillä on merkittävä rooli käytännössä kaikissa vuoden 2030 ammateissa ja työtehtävissä. Tietoteknologiasta tulee sulautettua, huomaamatonta ja arkista. Kyseessä on koko työvoimaa koskettava, suuri ja helpolta näyttävä, mutta käytännössä vaikea, kommunikaatiovalmiuksien oppimishaaste. Meneillään oleva tietoteknologinen kehitysaalto laantuu vuoteen 2030 mennessä. Suuri haaste on kuitenkin informaatiomassojen hallinnassa. Bio-, nano- ja geeniteknologia tuovat uutta – esimerkiksi syöpä voitetaan yhä useammin ja keskimääräinen elinikä pitenee. Kulttuuri säilyy mediapainotteisena. Sisällöissä palataan askel taaksepäin menneeseen. Hyvien kertomusten arvostus kasvaa, lukemattomien älämölökilpailujen määrä tv-tarjonnassa vähenee...

Kirjoittaja Keijo Rajakallio osallistui Get a Life -hankkeen järjestämään kirjoituskilpailuun ja palkittiin yhtenä parhaista kirjoittajista. Rajakallion sekä kahden muun kirjoittajan tekstit ovat luettavissa kokonaisuudessaan hankkeen verkkosivuilla: <http://getalifehanke.wordpress.com>.

Rauhallista Joulua ja menestystä tulevalle vuodelle 2010!

Tulevaisuuden tutkimuskeskuksen väki

FUTURES FOCUS -KOULUTUS- JA KEHITTÄMISPALVELUT

Tarjoamme yrityksille, organisaatioille, projekteille ja nyt myös yksilöille palveluja tulevaisuuden hahmottamiseen, suunnitteluun ja tulevaisuuden konseptien kehittämiseen. Yksilöllinen tulevaisuusohjaus perustuu mielikuvavalmennukseen ja sparraukseen. Palveluitamme ovat esimerkiksi tulevaisuusverstaat, strategiaprozessit ja tulevaisuusraportit.

Tehdään tulevaisuutta yhdessä!

Yhteydenotot: projektipäällikkö Riikka Saarimaa, puh. (02) 481 4615, riikka.saarimaa@tse.fi